

Bruggen bouwen

Jaarverslag 2006

Directie-generaal Oorlogsslachtoffers

Inhoud

Verantwoordelijke uitgever

Claire Barette
Luchtvaartsquare 31
1070 Brussel

Hebben meegewerkt aan dit
jaarverslag:

Redactie

Thérèse Briquemanne
Gert De Prins
Anne Jacquemin
Marie Lejeune
Geneviève Lurquin
Alexandra Matagne
Heidi Vanhoudt
Véronique Querton
Véronique Schiffiers
Sophie Vandepontseele

Vertaling

Vice & versa sprl.

Opmaak

Directie-generaal Communicatie

Jaarverslag 2006

Directie-generaal Oorlogsslachtoffers

Voorwoord	4	4. Specifieke activiteiten en projecten	17
De Dienst voor de Oorlogsslachtoffers: bruggen bouwen	5	4.1 De databases	17
1. Doelstellingen en activiteiten	6	4.1.1 Victory	17
1.1 De stafdienst	6	4.1.2 De persoonlijke "DDO"-dossiers	17
1.1.1 Opdracht	6	4.1.3 Het Memoriaal van de nazirepressie	18
1.1.2 Algemene activiteiten van de dienst	6	4.1.4 Catalogisering	18
1.1.3 Het personeel	7	4.2 De documentaire projecten	19
1.1.4 Prestaties van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers	7	4.2.1 Speciale toelage voor de bewaring van de archieven	19
1.1.5 Toezicht op het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers (IV-NI000)	8	4.2.2 Het bestand van de weggevoerde en vervolgte joden en zigeuners van België	19
1.2 De statuten van nationale erkentelijkheid	9	4.2.3 Het bestand "Drancy"	19
1.3 De renten	9	4.2.4 Het "themabestand"	19
1.4 De pensioenen	10	4.3 De bewaringsprojecten	20
1.5 Archieven en documentatie	10	4.3.1 Het "Rode Kruisfonds"	20
1.6 De ordonnancering	12	4.3.2 De dossiers van burgerlijke invaliden van de oorlog 1914-1918	20
2. Het budget	14	4.3.3 De individuele dossiers van de citadel van Hoei	20
3. Gebeurtenissen in 2006	15	4.3.4 De Personalakten	20
3.1 Voorstelling van de archieven aan de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Deinze	15	4.3.5 De dossiers van de militaire hospitalen en van het Rode Kruis	20
3.2 Atelier in Ravensbrück en Auschwitz	15	4.4 De Historische Pool van Defensie	20
3.3 Brussels overleg inzake archieven	15	5. Communicatie	21
3.4 Reportage over het gebouw	15	5.1 Artikel in de New York Times	21
3.5 De renovatie van het Belgisch paviljoen in Auschwitz	16	5.2 De internetsite	21
		5.3 Het jaarverslag 2005	21
		Afkortingen	22
		Verklarende woordenlijst	23
		Nuttige adressen	23

Jaarverslag 2006

Directie-generaal Oorlogsslachtoffers

Voorwoord

Dames,
Heren,

Als men wordt geconfronteerd met een fysieke beperking, leert men zich snel organiseren en bouwt men meer souplesse in. Vaak moeten plannen door onvoorziene omstandigheden worden gewijzigd.

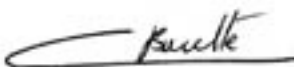
Zo werkt de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers. De manier waarop deze dienst omgaat met de dagelijkse taken en problemen in een veranderende wereld, is tot op vandaag altijd doordrongen geweest van een erg grote souplesse. Een van zijn jongste uitdagingen, en niet van de minste, is te moeten werken met steeds minder personeel.

De vraag wordt nooit direct gesteld, maar de zinspelingen zijn vaak niet van de lucht: hoe lang moet die dienst nog geld krijgen? Het antwoord ligt voor de hand, nietwaar? Zolang het nodig is.

Onze belangrijke rol ten aanzien van de oorlogsslachtoffers is een nationale taak en we mogen nooit de mensen vergeten die op ons rekenen. Ze zijn nog met velen in onze maatschappij en het is voor hen dat we ons blijven inzetten... ook al gaat het soms maar met kleine stappen.

Onze kracht schuilt in onze kennis en onze deskundigheid. Die troeven zullen we blijven uitspelen zonder onze waarden op de helling te zetten.

De coördinator,

Claire Barette

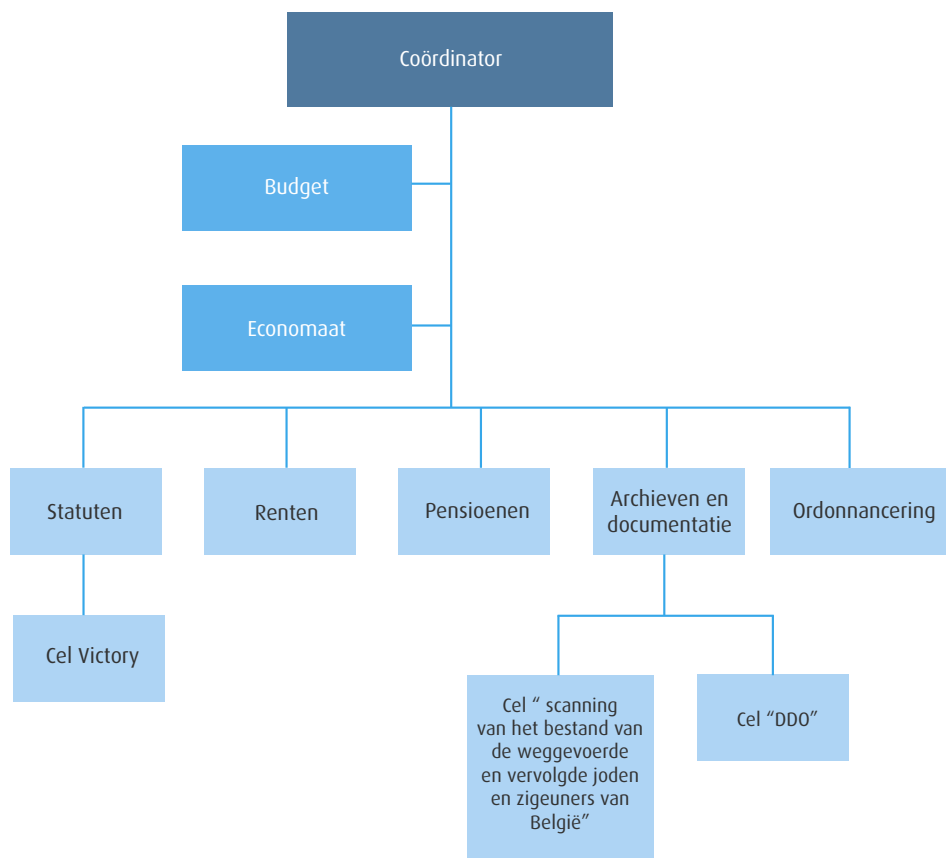
De Dienst voor de Oorlogsslachtoffers: bruggen bouwen

Tot vandaag heeft de **kerntaak** van de dienst er altijd in bestaan particuliere aanvragen voor een statuut van nationale erkentelijkheid, een rente of een invaliditeitspensioen te behandelen. Gezien de voortschrijdende leeftijd van ons publiek maakt die opdracht steeds meer plaats voor taken die verband houden met de archivering en de toegankelijkheid van onze documenten. Zoals uit dit verslag blijkt, wordt de reconversie van de dienst, stoelend op het besef van de waarde van zijn archieven en de noodzaak om ze te bewaren als onderdeel van het moreel erfgoed van ons land, actief voortgezet.

Niettemin werden ook de traditionele activiteiten in de loop van 2006 voortgezet.

- De wet van 16 januari 2006 (Belgisch Staatsblad van 6 februari 2006) **betreffende de heropening van de termijnen voor alle statuten van nationale erkentelijkheid**, is van kracht geworden.
- Het nieuwe statuut van nationale erkentelijkheid ten gunste van de burgerlijk invaliden van de oorlog 1940-1945 zit in de eindfase en zal in de loop van 2007 worden toegepast.
- De 31.000 personen die vandaag nog een pensioen en/of een oorlogsrente ontvangen, blijven diverse voordelen genieten (bv. gratis openbaar vervoer) in overeenstemming met hun hoedanigheid van oorlogsslachtoffer.

1. Doelstellingen en activiteiten

1.1 De stafdienst

1.1.1 Opdracht

De stafdienst neemt het dagelijks bestuur van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers waar (personeelsbeheer, logistiek, coördinatie) en ondersteunt de toezichhoudende minister bij de voorbereiding en de uitvoering van het beleid inzake oorlogsslachtoffers.

Enkele cijfers

Werden voorbereid in 2006:

- 189 ontwerpen van antwoorden op nota's van het Kabinet van de minister van Landsverdediging naar aanleiding van tegemoetkomingsaanvragen bij de minister;
- 6 antwoorden op parlementaire vragen;
- 12 koninklijke en ministeriële besluiten;
- 95 staten voor de terugbetaling van de verplaatsingskosten van de leden van de Invaliditeitscommissies;
- 6 memories van antwoord inzake beroepen tot nietigverklaring bij de Raad van State.

1.1.2 Algemene activiteiten van de dienst

Met betrekking tot de briefwisseling, de telefonische oproepen en het aantal bezoekers werden de volgende cijfers genoteerd:

- Briefwisseling - inkomende post: 5.647
- uitgaande post: 8.106
- Totaal aantal bezoekers: 1.041
- Aantal telefoonoproepen op het centrale nummer: 2.619

1.1.3 Personeel

Het personeelsbestand is in 2006 met zes eenheden verminderd: 1 van niveau A en 5 van niveau C.

Drie medewerkers zijn vrijwillig vertrokken naar andere werkgevers, twee zijn met pensioen gegaan en één persoon was einde contract en werd niet vervangen.

Eind 2006 telde het bestand nog 41 medewerkers, goed voor 32 voltijdse equivalenten. Inzake personeelsbeleid stellen we vast dat vertrekkers in principe niet worden vervangen. Toch zou de bezetting op 31 december 2006 in 2007 moeten worden gehandhaafd om de dienst in staat te stellen zich naar best vermogen te kwijten van zijn traditionele taken en ook de nieuwe projecten tot een goed einde te brengen.

Opleiding

In 2006 werden er in totaal 77 dagen opleiding gevolgd, d. i. gemiddeld 1,7 dagen per medewerker.

Meer dan de helft van de opleidingen had betrekking op talen en informatica.

1.1.4 Prestaties van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers

Balanced Scorecard

De Balanced Scorecard (BSC) is een instrument om de prestaties te meten. Dit hulpmiddel, ingevoerd in 2005, stelt de directie in staat de opvolging van de operationele doelstellingen te verzekeren en mogelijke hinderpalen te identificeren.

Voor de implementatie van dat instrument werd in de schoot van de directie een stuurcomité opgericht dat samenwerkt met een externe adviseur van de firma Delta-i.

Dat comité heeft, in een eerste fase, vier basisactiviteiten bepaald:

1. het beheer, de bewaring en de valorisatie van de archieven;
2. het nemen van beslissingen met betrekking tot de aanvragen van statuten, renten en pensioenen;
3. het verstrekken van informatie en documenten;
4. de realisatie van transversale projecten om de prestaties te verbeteren.

Vervolgens heeft het comité 22 kritische succesfactoren (KSF) uitgewerkt om de activiteiten uit vier verschillende oogpunten te kunnen analyseren:

1. de resultaten
2. de processen
3. de kwaliteit
4. de innovatie

Om die KSF's te toetsen heeft het comité 52 kritische performantie-indicatoren (KPI's) beschreven en werd er voor elk van die KPI's een alarmpunt bepaald. Sinds oktober 2005 worden de KPI's maandelijks of driemaandelijks gemeten, waarna de resultaten worden besproken op stafvergaderingen.

In 2006 bedroeg het gemiddelde percentage gemeten indicatoren 91,89.

In april 2006 werden de KPI's in overleg met Delta-i door het comité herzien en werden er vier nieuwe indicatoren aan de lijst toegevoegd:

- het beheer van de leeszaal;
- het memoriaal van de nazivervolging;
- de scanning van het bestand van de deportatie en vervolging van de Belgische joden en zigeuners;
- de opleiding van het personeel.

Vier KPI's werden geannuleerd omdat hun resultaten niet relevant waren of omdat de overeenkomstige activiteiten werden stopgezet.

De resultaten van bepaalde indicatoren hebben disfuncties aan het licht gebracht, onder meer met betrekking tot de gemiddelde termijnen voor de verwerking van de aanvragen. Als gevolg daarvan werden de procedures aangepast, zodat de termijnen konden worden ingekort.

Gemiddelde verwerkingstermijnen voor 2006

	vóór invoering BSC	na invoering BSC	streefdoel	
Herziening wegens verergering	19 maanden	15 maanden	9 maanden	Termijn van 9 maanden wordt zelden gehaald, want de procedure omvat het advies van een extern organisme
Weduwe-pensioen	4,5 maanden	3,5 maanden	3 maanden	
Verzending ontvangstbewijs	15 dagen	10 dagen	7 dagen	

Voor de codering van de persoonsgebonden dossiers DDO werden eind dit jaar nieuwe procedures ingevoerd om het – ontoereikende – aantal gecodeerde en gerationaliseerde steekkaarten te verhogen.

1.1.5 Toezicht op het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers (IV-NI000)

Het Instituut voor Veteranen - Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers is een openbare instelling van type B, opgericht door de wet van 8 augustus 1981, en staat onder toezicht van minister van Landsverdediging André Flahaut.

De Dienst voor de Oorlogsslachtoffers moet erop toezien dat de subsidie, op de algemene onkostenbegroting van de staat geboekt ten gunste van het Instituut, zo snel mogelijk en met inachtneming van de wettelijke voorschriften ter beschikking van het Instituut wordt gesteld.

Het Instituut komt tegemoet in de medische, farmaceutische en prothesekosten van alle oorlogsinvaliden en gelijkgestelden voor alle letsels of aandoeningen die al dan niet toe te schrijven zijn aan de oorlog en neemt ook de terugbetaling van het remgeld aan houders van een statuut en gelijkgestelden voor zijn rekening.

Het biedt bovendien materiële en morele hulp aan de in de wet opgesomde gerechtigden, alsook logistieke bijstand aan de vaderlandslievende verenigingen die de belangen van de oorlogsslachtoffers behartigen.

Ondanks de progressieve daling van het aantal gerechtigden betaalt het Instituut nog steeds de kosten voor de medische verzorging van bijna 25.000 oud-strijders, oorlogsslachtoffers en invaliden terug en voorziet in sociale steun voor bijna 100.000 gerechtigden.

In 2006 trok de overheid 55.832.000 euro uit voor het Instituut, waarvan 45.000.000 werd gebruikt voor de vergoeding van medische en farmaceutische kosten en de terugbetaling van remgeld.

Er dient te worden onderstreept dat de sociale opdracht van het Instituut steeds belangrijker wordt omdat het progressief de taken van de vaderlandslievende verenigingen overneemt. Wie gerechtigd is, kan voor gelijk welk sociaal probleem een beroep doen op het Instituut. De materiële hulp kan de vorm van een financiële tegemoetkoming aannemen als de gerechtigde zich in een moeilijke situatie bevindt.

Voorts heeft het Instituut er ook een belangrijke en exclusieve morele opdracht bijgekregen, namelijk het vrijwaren en doorgeven van de herinnering aan de conflicten die België hebben dooreengeschud.

Zo draagt het ook bij tot de vorming van de jeugd en tot hun geloof in de burgerlijke en democratische waarden. In die optiek heeft het Instituut heel het jaar door verscheidene eenmalige herdenkingsplechtigheden georganiseerd om de herinnering aan de historische datum van 8 mei 1945 levendig te houden en jongeren te wijzen op het gevaar van totalitaire en racistische ideologieën.

Op 8 mei vond de plechtigheid ter ere van de Onbekende Soldaat plaats in aanwezigheid van twee schoolklassen uit de beide taalgemeenschappen. Na de middag stroomden 300 leerlingen uit de 10 provinciën van het land en 300 veteranen toe op de esplanade van het Jubelpark om een herdenkingsplechtigheid in het teken van de ontmoeting tussen de twee generaties bij te wonen. De aanwezige veteranen vormden een afspiegeling van alle mogelijke categorieën oorlogsslachtoffers en oud-strijders: krijgsgevangenen, overlevenden van de concentratiekampen, slachtoffers van racisme, burgerslachtoffers, verzetslui, enz.

Na de plechtigheid werd de tentoonstelling "Te jong..." (te jong om te sterven) ingehuldigd. Die tentoonstelling illustreerde het peterschap van scholieren over graven van 20-jarige Belgische soldaten die tijdens de Eerste of de Tweede Wereldoorlog waren gestorven voor het vaderland. De leerlingen mochten kiezen tussen een opfrissing van de graven of de reconstructie van het verhaal van deze jonge gesneuvelden.

Sinds september zijn de georganiseerde bezoeken in het kader van “Oog in oog met de Herinnering” uitgebreid tot alle sites van de Historische Pool van Defensie en tot alle dagen van de week. Dankzij die bezoeken hebben duizenden leerlingen de kans gekregen historische plaatsen te bezoeken in het gezelschap van getuigen van de Tweede Wereldoorlog.

1.2 De statuten van nationale erkentelijkheid

De langverwachte wet tot heropening van de termijnen voor de indiening van de aanvragen voor het verkrijgen van een statuut van nationale erkentelijkheid voor de oorlog 1940-1945 en voor de Koreacampagne werd eindelijk goedgekeurd op 16 januari 2006 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 februari 2006.

Die heropening, onbeperkt in de tijd, stelt degenen die de nationale erkentelijkheid verkrijgen in een of meer statuten, in staat te genieten van de terugbetaling van het remgeld. De nieuwe maatregelen belangen niet alleen de mensen aan die nooit een aanvraag tot erkentelijkheid hebben ingediend, maar ook de personen die moreel werden erkend in het kader van de wet van 26 januari 1999.

Tot vandaag zijn er 571 aanvragen ingediend.

We stippen ook aan dat de wet van 7 augustus 2006 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 23 december 2002 de duur van de periode van nationale erkentelijkheid in een of meer statuten, die vereist is om aanspraak te kunnen maken op de terugbetaling van het remgeld, heeft teruggebracht van 12 tot 9 maanden.

Ten slotte werd in november 2006¹ een nieuw statuut ingesteld: dat van burgerlijk invalide.

1.3 De renten

In de vorige verslagen zijn we uitgebreid blijven stilstaan bij de oorsprong van de renten en het onderscheid met de pensioenen.

We herhalen dus gewoon dat de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers bevoegd is voor de toekenning van twee soorten renten:

- de renten voor personen die een statuut van nationale erkentelijkheid hebben verkregen;
- de renten voor de slachtoffers van rassenvervolging (wet van 11 april 2003).

De eerstgenoemde renten, gekoppeld aan een statuut van nationale erkentelijkheid, dalen elk jaar; gezien de gevorderde leeftijd van de titularissen van een statuut wordt het grootste deel van die renten vandaag toegekend aan de overlevende echtgenote.

Dit jaar hebben we 20 aanvragen van gerechtigden en 288 van weduwen geregistreerd.

De renten die worden toegekend door de wet van 11 april 2003 zijn – in het kader van de nationale solidariteit – bedoeld als erkenning voor het leed van de joden en de zigeuners die tijdens de oorlog 1940-1945 hebben geleden onder de racistische maatregelen van de bezetter. Kinderen die door de deportatie van hun ouders wees zijn geworden, en kinderen en volwassenen die moesten onderduiken om aan de deportatie te ontsnappen, komen in aanmerking voor deze renten.

Sinds de invoering van de wet van 11 april 2003 werden er 3.320 aanvragen ingediend, de meeste tussen juni en augustus 2003. Daar er in de wet geen einddatum is voorzien, lopen er bij de dienst nog dagelijks nieuwe aanvragen binnen.

In de loop van 2006 werden er 185 aanvragen verwerkt.

¹ Voor meer details: infra punt 1.4

1.4 De pensioenen

Voor de beschrijving van de categorieën van burgerlijke oorlogsslachtoffers, de voorwaarden en de procedures voor het verkrijgen van een vergoeding verwijzen we u naar onze internetsite (<http://warvictims.fgov.be>). Op dat adres vindt u tevens ons Jaarverslag 2004, waarin dit onderwerp uitgebreid aan bod komt. In 2006 behandelde de dienst pensioenen zoals steeds de aanvragen die werden ingediend op basis van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden.

De burgerlijke invaliditeitscommissies en de hogere beroepscommissies, administratieve rechtscolleges, zijn 13 keer samengekomen en hebben een uitspraak gedaan over de pensioenrechten van 88 burgerlijke oorlogsinvaliden.

Ontwerp van medaille burgerlijk invalide van de oorlog 1940-1945

Het Koninklijk Besluit van 11 oktober 2006 betreffende de instelling van dat statuut werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 november 2006.

De Centrale Commissie besliste tevens een kaart van nationale erkentelijkheid en een medaille toe te kennen aan de houders van het statuut. Een ontwerp van medaille werd uitgewerkt door de algemene directie Imago en Public Relations van Defensie.

Volgens de auteur van het project, de heer Guy Louvet, "werd de medaille ontworpen in een geest van modernisme waarbij de kracht van de herinnering is gevat in een esthetiek die verwijst naar de Belgische aard, de Belgische kunst." (verwijzingen naar Magritte en Folon).

De beslissing van erkenning en de kaart worden in de loop van 2007 automatisch naar alle belanghebbenden gestuurd.

De dienst invaliditeitspensioenen heeft tevens, bij ministeriële beslissing, 159 aanvragen voor herziening wegens verergering en voor reversiepensioenen behandeld.

De enige nieuwigheid in 2006 was de definitieve invoering van het statuut van burgerlijk invalide voor alle begunstigten van een invaliditeitspensioen. De Centrale Commissie, opgericht door de wet van 20 december 1996 om tegemoet te komen aan niet-ingewilligde eisen van oud-strijders en oorlogsslachtoffers op grond van de budgettaire ruimte, besliste tot de instelling van een nieuw statuut van nationale erkentelijkheid: het statuut van burgerlijk invalide van de oorlog 1940-1945.

De medische verzorging

De dienst medische zorgen betaalt aan de slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en aan de burgerlijke Congo-slachtoffers van wie de pensioenaanvraag nog wordt onderzocht, de medische en farmaceutische kosten terug voor de aandoeningen of letsels waarvoor een invaliditeitsaanvraag werd ingediend.

Jaar 2006		
Aantal gerechtigden	Aantal facturen	Bedrag
37	312	10 000,00 €

1.5 Archieven en documentatie

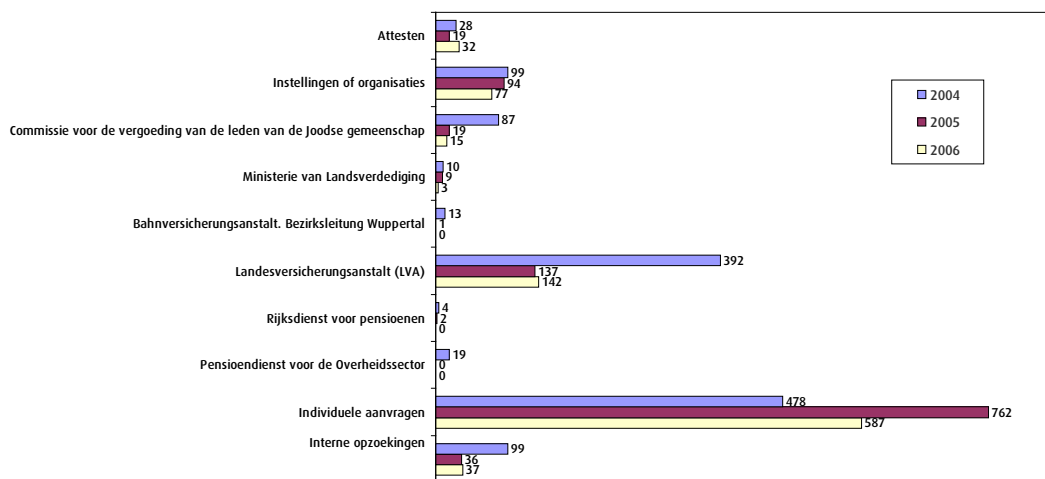
Briefwisseling

De dienst archieven en documentatie heeft in 2006 bijna 900 brieven beantwoord, tegenover 1.000 een jaar eerder². Het aantal brieven naar instellingen, organisaties en vooral naar particulieren (gezinnen en onderzoekers vormen 65% van alle bestemmingen) is gedaald. In vergelijking met vorig jaar zijn de aanvragen van de verschillende administraties, onder meer van de Landesversicherungsanstalten (Duitse gewestelijke bureaus voor invaliditeits- en ouderdomsverzekering), en de interne opzoekingen ongeveer gelijk gebleven, terwijl het aantal uitgereikte attesten is gestegen (attesten ondergedoken kinderen, raciale deportatie, rassensvervolgung, Möbelaktion). Deze lichte daling van het aantal brieven wordt gecompenseerd door de stijging van het aantal lezers in de leeszaal.

² Zie grafiek, p.11

Dienst archieven en documentatie. Verdeling van de uitgaande post 2004-2006.

Bestrijding van vlo en houtluis

Eind 2005 en begin 2006 werden de dossiers van de burgerlijke invaliden van de oorlog 1914-1918, opgeslagen in een gebouw aan de Ferdinand Demetskaai te Anderlecht, behandeld met een middel tegen vlooien en houtluizen (of boekenluizen). Enkele maanden later, na de ontdekking van hetzelfde ongedierte in een archiefonds aan de Luchtvaartsquare, werden alle archieven door een gespecialiseerde firma onder handen genomen.

Nieuwe uitrusting

De dienst heeft in 2006 twee speciale stofzuigers aangekocht:

- de eerste is een compacte en lichte stofzuiger, uitsluitend ontworpen voor de reiniging van documenten. Hij is uitgerust met een HEPA-filter³ en een vermogensregelaar;
- de tweede is een industrieel toestel, geschikt voor ontstoffing en verwijdering van licht afval, dat gemakkelijk kan worden meegenomen tussen de rekken.

³ De HEPA-filter ("High Efficiency Particle Absorber") haalt 99,97% van de stofdeeltjes met een grootte van minder dan 0,3 micron of micrometer uit de lucht.

De leeszaal

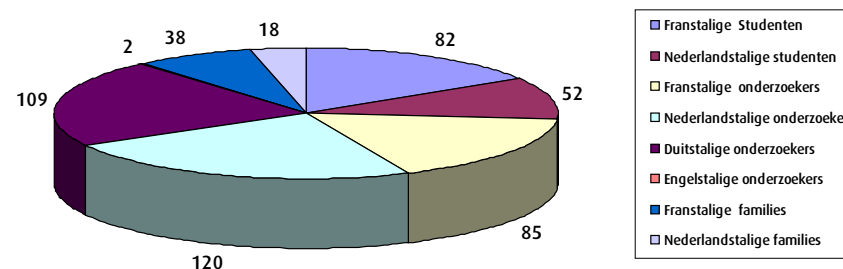
Sinds april 2005 stellen wij bij wijze van service een aangename en functionele leeszaal ter beschikking van onze bezoekers. Deze ruimte, ondergebracht in de inkomhal en op de tussenverdieping van het gebouw van de Sociale Voorzorg, wordt gedeeld met het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA). De nabijheid van deze twee complementaire diensten heeft een onmiskenbaar voordeel voor de bezoeker en biedt hem de mogelijkheid zijn opzoeken over de Tweede Wereldoorlog uit te diepen.

In 2006 werd de dienst archieven en documentatie bezocht door 508 lezers (tegenover 436 vorig jaar). Die stijging van het aantal bezoekers kan meer bepaald worden verklaard door de mogelijkheid om rechtstreeks de originele documenten te raadplegen en door de omvang en de complexiteit van bepaalde onderzoeken, waardoor de lezer langer ter plaatse moet kunnen blijven.

We onderscheiden drie lezerscategorieën:

- de onderzoekers of leden van wetenschappelijke instellingen;
- de studenten;
- de slachtoffers en hun familieleden.

Indeling van de lezers naar categorie en taalrol in 2006.

1.6 De ordonnanciering

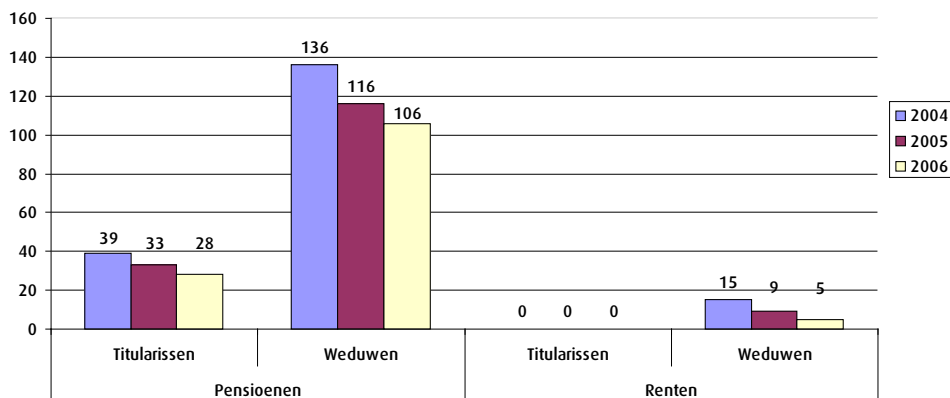
In 2006 heeft de dienst 818 betaalopdrachten doorgegeven aan de Thesaurie van de FOD Financiën – Centrale dienst der vaste uitgaven – sector oorlogspensioenen (de dienst die instaat voor de uitbetaling van de oorlogspensioenen). Die betaalopdrachten hadden betrekking op nieuwe aanvragen (titularissen of rechthebbenden) of herzieningen wegens verergering voor

- 434 Franstalige dossiers
- 353 Nederlandstalige dossiers
- 31 Duitstalige dossiers

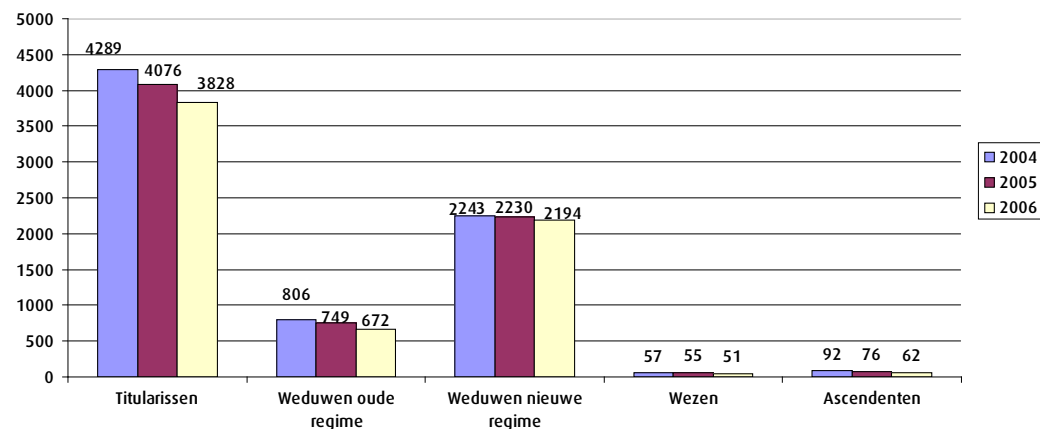
De oorlogspensioenen- en renten worden driemaandelijks en vooraf betaald op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober van elk jaar. Ze zijn gekoppeld aan de index, zoals alle pensioenen in de openbare sector. Voor de kwartaalbetaling van 1 oktober 2006 werd de index overschreden en de uitkering aangepast. De renten waarvan het jaarbedrag niet groter is dan € 83 (niet-geïndexeerd basisbedrag) worden slechts eenmaal per jaar uitgekeerd, op 1 juli, tegen de index die van kracht was op 1 januari van het betreffende jaar.

Eind 2006 werden door de Thesaurie voor rekening van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers in totaal 31.902 oorlogspensioenen en -renten uitbetaald aan de gerechtigden in leven, tegen 33.711 eind 2005, d.i. een daling met 5,3%.

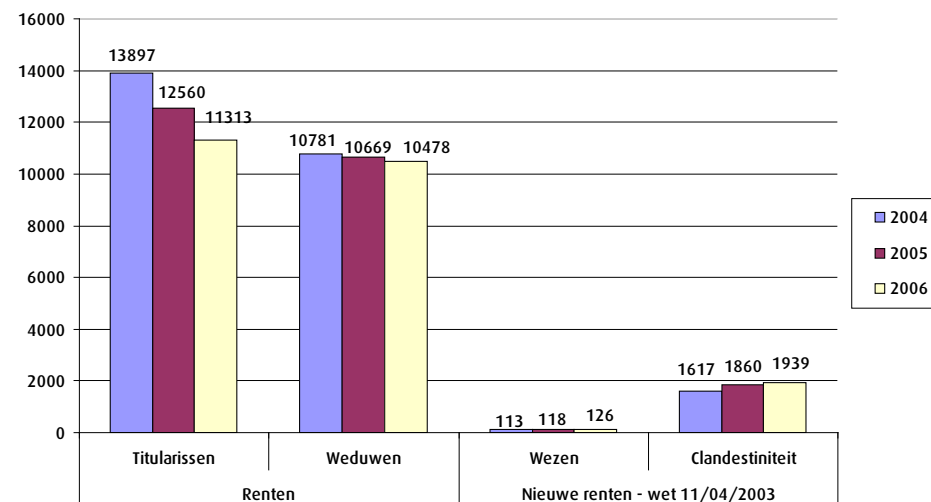
Aantal pensioenen en renten uitbetaald aan de burgerlijke invaliden van de oorlog 1914-1918

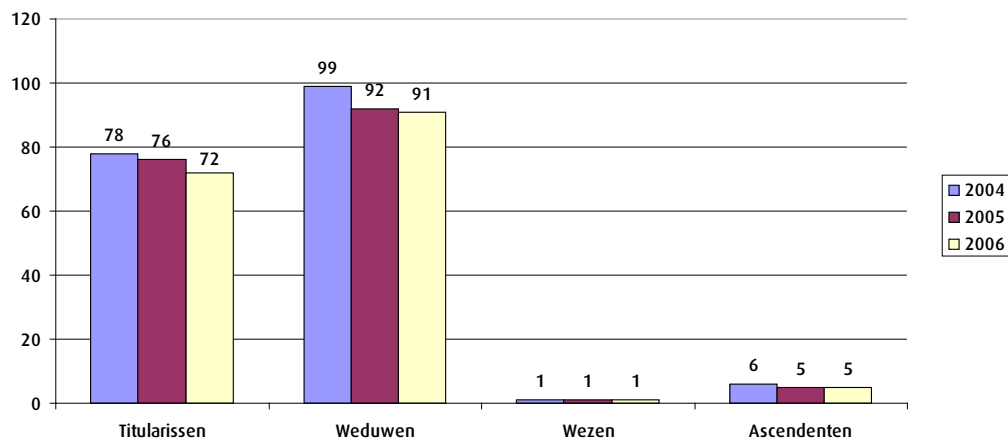
Aantal pensioenen uitbetaald aan de burgerlijke invaliden van de oorlog 1940-1945

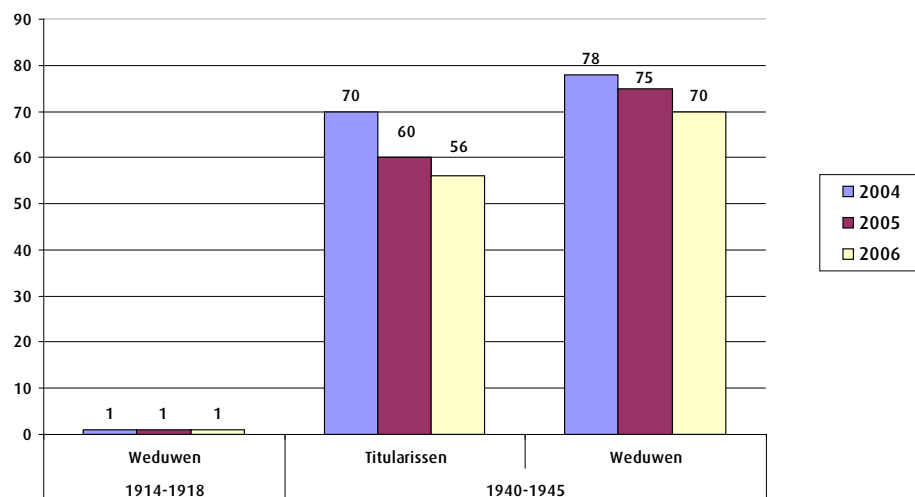
Aantal renten uitbetaald aan de slachtoffers van de oorlog 1940-1945

Aantal pensioenen uitbetaald aan de slachtoffers van de gebeurtenissen in Congo

Aantal renten uitbetaald ten gunste van de zeevissers

Er zijn 804 aanvullende vergoedingen uitgekeerd aan invaliden die verplicht ingelijfd werden bij de Wehrmacht en aan hun rechthebbenden. Zoals elke twee jaar heeft de Dienst de vergoedingen aangepast aan de nieuwe index (843 dossiers).

Voorts genoten 54 personen kinderbijslag, uitbetaald aan de kinderen van invaliden met een invaliditeitspercentage van meer dan 80% en aan de wezen van burgerlijke oorlogsslachtoffers door de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers.

In uitvoering van de wet van 11 april 2003, die voorziet in forfaitaire jaarlijkse verhogingen van de rente voor bepaalde gerechtigden, werd aan de Thesaurie opdracht gegeven om op 1 januari 2006 de renten van 10.281 weggevoerden-werkweigerders en 2.065 gerechtigden van de wet van 11 april 2003, te verhogen met een niet-geïndexeerd forfaitair jaarbedrag van € 78,84.

Werden overgemaakt aan het Rekenhof met het oog op de verkrijging van de visa en de definitieve inschrijving in het Grootboek der Pensioenen, de bewijsstukken voor:

- 379 Franstalige dossiers
- 381 Nederlandstalige dossiers
- 16 Duitstalige dossiers

De Dienst reikte 25 parkeerkaarten uit aan de gerechtigden met een invaliditeitspercentage van meer dan 50% en 204 75%-kortingskaarten voor de netten van NMBS, TEC en De Lijn aan de burgerlijke oorlogsinvaliden en hun weduwen.

2. Het budget

Vanaf 2006 zijn de door de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers beheerde basisuitkeringen voor oorlogspensioenen, oorlogsrenten en oorlogsvergoedingen, voorheen geboekt op de pensioenbegroting van de staat, overgeheveld naar de begroting van de FOD Sociale Zekerheid. Die uitkeringen worden voortaan geboekt onder de organieke afdeling 59, bij de nieuwe programma's 13 en 21.

Alle uitgaven die verband houden met de opdrachten van de Dienst, zijn dus gegroepeerd onder één enkele organieke afdeling, wat de leesbaarheid van het budget vergemakkelijkt.

Voor de uitvoering van zijn opdrachten beschikte de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers in 2006 over een globaal jaarbudget van € 101.198.000 (exclusief personeelskosten).

De toegekende kredieten zijn bestemd voor:

- de betaling van de werkingskosten en de patrimoniale kosten die eigen zijn aan de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers en de Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden;
- de toelagen aan het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers en aan de vaderlandslievende verenigingen die de belangen van de gemeenschap van oorlogsslachtoffers behartigen;
- de terugbetaling van de medische kosten aan de invaliden tijdens de procedure voor de toekenning van hun pensioen;
- de uitbetaling van de pensioenen, renten en vergoedingen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers en hun rechthebbenden.

Budget 2006 van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers (uitgedrukt in duizend euro)

	Aangepast budget 2006	Realisaties 2006
Werkingskosten van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers en de Hoge Raad	42	41
Patrimoniale uitgaven van de dienst	27	24
Toelagen aan vaderlandslievende verenigingen	16	16
Terugbetaling van de medische kosten voor de tenlasteneming door het IV-NIOOO	18	10
Toelage aan het IV-NIOOO	55 832	55 832
Pensioenen/renten voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers van 14-18 en hun rechthebbenden	814	779
Pensioenen/renten voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers van 40-45 en hun rechthebbenden	42 070	41 371 +372 (achterstallen vorige jaren)
Pensioenen voor de slachtoffers van de gebeurtenissen in Congo, Rwanda en Burundi.	1 336	1 311
Renten van zeevissers (gerechtigden en rechthebbenden)	25	21
Vergoedingen voor de invaliden, verplicht ingelijfd bij het Duitse leger en hun rechthebbenden	814	785
Kinderbijslag voor wezen van burgerlijke slachtoffers en kinderen van slachtoffers die voor meer dan 80% invalide zijn	204	196

3. Gebeurtenissen in 2006

3.1 Voorstelling van de archieven aan de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Deinze

Op vraag van de lokale afdeling van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde van Deinze gaf Gert De Prins, historicus van de Dienst, op 9 mei 2006 tekst en uitleg bij de archieven van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers. Het kwam erop aan de leden te overtuigen van het belang van de documentatie voor de reconstructie van de oorlogsgeschiedenis. Wat er in Deinze in mei 1940 is gebeurd, was een goed voorbeeld. Er werd tevens gewezen op de noodzaak om de wetten inzake de bescherming van het privéleven te respecteren. Deze uiteenzetting gaf een antwoord op de vele vragen van de leden van de vereniging.

3.2 Atelier in Ravensbrück en Auschwitz

Plan van lager "Hertha" – DOS- R.696/Tr.255612

Het internationaal project "WVHA" heeft tot doel de steekkaarten in te scannen van de gevangenen van het "Wirtschaftsverwaltungshauptamt" of "WVHA", de instantie die onder de oorlog de administratie van de concentratiekampen bijhield. Het gaat om ongeveer 144.000 individuele steekkaarten, waarvan er 1.300 verwijzen naar Belgische gevangenen. De fiches bevatten nieuwe, maar moeilijk te identificeren gegevens. Om de Belgische gevangenen terug te vinden kan de hulp van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers bijzonder waardevol zijn.

In die optiek was de Dienst in 2006 vertegenwoordigd op de halfjaarlijkse vergaderingen van de werkgroep:

- op 18 en 19 mei 2006 in de Mahn- und Gedenkstätte Ravensbrück, Duitsland
- op 15 tot 17 november 2006 in het Auschwitz-Birkenau State Museum, Polen

Op die vergaderingen brachten de verschillende internationale partners verslag uit over hun vorderingen en was er gelegenheid tot informeel overleg. De Dienst heeft enkele originele archiefdocumenten over de kampen van Buchenwald, Auschwitz en Gross-Rosen voorgesteld. De onderzoekers van de Gedenkstätte Buchenwald en van het museum Gross-Rosen waren bijzonder geïnteresseerd, zodat de samenwerking meer dan waarschijnlijk zal worden voortgezet.

3.3 Brussels overleg inzake archieven

De Brusselse erfgoedcel organiseert sinds 2005 overlegsessies tussen de verschillende instellingen die archieven beheren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat kunnen niet alleen openbare instellingen, maar evengoed privé- of privaatrechtelijke organisaties zijn. De contacten tussen de instellingen zijn bedoeld om ervaringen uit te wisselen en eventueel zelfs gemeenschappelijke projecten te ontwikkelen.

De contactdag vond dit jaar plaats op 7 maart 2006 in de gebouwen van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers. De archieven van het SOMA en van onze Dienst werden voorgesteld.

3.4 Reportage over het gebouw

Friederike von Rauch, 'Brussels21' (2006, www.vonrauch.com)

In het najaar van 2006 kreeg de Dienst het bezoek van twee fotografen uit Berlijn, Friederike von Rauch en Stefan Wolf Lucks. Voor het "Huis deBuren", een Nederlands-Vlaams cultureel centrum in het hart van Brussel, maakten zij een reportage over de stad zoals zij ze zagen. Het gebouw van de vroegere Sociale Voorzorg en het enorme archiefmagazijn hebben perfect hun plaats gevonden in die reportage – in die mate zelfs dat een reeks foto's werd verwerkt in de cultuuragenda van de vereniging en dat er zelfs een foto werd gebruikt voor de omslag. De fototentoonstelling vond plaats in Brussel van 15 december 2006 tot 26 januari 2007.

3.5 De renovatie van het Belgisch paviljoen in Auschwitz

Belgisch paviljoen in Auschwitz – foto DOS

De Dienst voor de Oorlogsslachtoffers werkte actief mee aan de uitwerking van de tentoonstelling: tal van gegevens en documenten werden opgediept uit zijn archieven.

De nieuwe tentoonstelling, ondergebracht in de volledig door Landsverdediging gerenoveerde Blok 20, werd op 7 mei 2006 door de eerste minister ingehuldigd in aanwezigheid van een grote Belgische delegatie.

Tijdens de officiële herdenking van de 60e verjaardag van de bevrijding van het concentratie- en uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau door het Rode Leger, hebben Zijne Majesteit Koning Albert II en de eerste minister een bezoek gebracht aan de permanente Belgische expositie over de deportatie van de joden in België.

Na dat bezoek stelde de eerste minister, die vond dat de tentoonstelling in het Belgisch paviljoen dringend aan modernisering toe was, een werkgroep samen om de renovatie te leiden.

Er werd een beroep gedaan op een wetenschappelijk comité van vertegenwoordigers van de meest representatieve Belgische musea en archiefcentra. Daarin had ook de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers met zijn indrukwekkende collectie oorlogsarchieven een stem.

Dat comité ontwikkelde een nieuw tentoonstellingsconcept waarin rekening werd gehouden met de architecturale realiteit van de in Blok 20 gereserveerde ruimten.

De tentoonstelling, uitgewerkt door een team van het Joods Museum van Deportatie en Verzet in Mechelen, is opgehangen aan drie thema's, voorgesteld in drie zalen:

- de situatie in België op de vooravond en aan het begin van de bezetting wordt toegelicht in de eerste zaal;
- de 17 anti-joodse verordeningen worden voorgesteld in de tweede zaal;
- de deportatie en de genocide ten slotte worden beschreven in de derde en laatste zaal.

4. Specifieke activiteiten en projecten

4.1 De databases

4.1.1 VICTORY

Dit project is zo goed als afgerond!

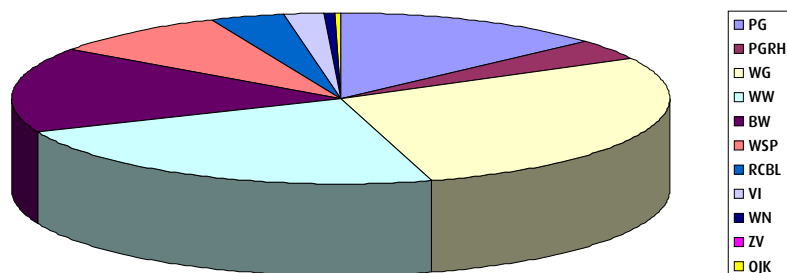
Victory, een database en een onmisbaar werkinstrument, is nu aanbeland in de productiefase. De codering van de dossiers "statuten" werd onvermoeibaar voortgezet, zodat er nu alleen nog een deel van de dossiers van de buitenlandse politieke gevangenen moet worden ingevoerd.

Concreet werden er dit jaar 12.000 dossiers gecodeerd, wat het totaal aantal geregistreerde dossiers op 277.427 brengt.

Aantal in Victory gecodeerde dossiers op 31 december 2006:

36.831	dossiers van politieke gevangenen (PG)
10.999	dossiers van rechthebbenden van politieke gevangenen (PGRH)
78.884	dossiers van weggevoerden voor de verplichte tewerkstelling (WG)
63.975	dossiers van werkweigeraars (WW)
43.980	dossiers van burgerlijke weerstanders (BW)
25.406	dossiers van weerstanders door de sluikpers (WSP)
9.329	dossiers van personen die zich bij een rekruteringscentrum van het Belgisch Leger hebben gevoegd (RCBL)
5.408	dossiers van verplicht ingelijfd in het Duitse leger (VI)
1.896	dossiers van weerstanders tegen het nazisme (WN)
3	dossiers van zeevissers in oorlogstijd (ZV)
716	dossiers van ondergedoken joodse kinderen (OJK)

Dossiers in Victory op 31.12.2006

De database wordt geregeld aangepast om haar efficiëntie en rendement te handhaven in het licht van de bestaande, maar ook en vooral van de toekomstige wetgeving. We denken bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om snel ALLE rechthebbenden van dezelfde familie terug te vinden. Daar wordt momenteel volop aan gewerkt en het werk schiet goed op. Ook de gegevens met betrekking tot de renten en de pensioenen worden systematisch ingevoerd en bijgewerkt.

4.1.2. De persoonlijke "DDO"-dossiers

Het project voor de codering en de rationalisatie van de twee alfabetische bestanden van de dossiers van de dienst documentatie en opzoekingen (de zogeheten DDO-dossiers) heeft in de loop van 2006 enkele wijzigingen ondergaan.

De procedures voor de rationalisatie van het bestand en de "verrijking" van de dossiers met documenten uit diverse documentatiefondsen, zijn volledig aangepast met de bedoeling de kwaliteit van het werk te optimaliseren, de rentabiliteit te verhogen en de verschillende fasen van het project te vergemakkelijken.

De gegevens die reeds werden gecodeerd in Excel, werden overgeheveld naar "Musnet"⁴, het programma voor collectiebeheer van de firma Infogenia. Op basis van het bestaande handboek werd er intern een nieuwe handleiding opgesteld en alle betrokken medewerkers hebben een ad-hocopleiding gevolgd.

Sinds de lancering van het project begin 2003 zijn er 74.324 persoonsgegevens in "Musnet" geregistreerd (waarvan meer dan 20.000 in 2006) en 10.902 dossiers "verrijkt" (waarvan 3.755 dit jaar). De 14.909 dossiers die beginnen met de letter "A", zijn dit jaar volledig gecodeerd en "aangevuld".

⁴ Zie ook punt 4.2.4, gewijd aan het "themabestand."

4.1.3 Het Memoriaal van de nazirepressie

In het vorige jaarverslag werd uitgebreid ingegaan op het project "Memoriaal van de nazirepressie", een initiatief om een lijst van de slachtoffers van de repressie tijdens de Tweede Wereldoorlog op te stellen. De opzoekingen in het kader van de eerste fase in 2006 hebben ons in staat gesteld een vrij volledige lijst van de gevangenen van het Fort van Breendonk op te stellen. Die eerste fase wordt in principe afgerond in de loop van het jaar 2007.

De vergelijking van de nog bestaande originele registers van het Fort van Breendonk, de dagboeken van de bewakers, de lijsten van de mutaties naar de concentratiekampen en de gegevens in onze eigen dossiers, heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- de ontdekking van een aantal fouten in de bestanden en de lijsten die na de oorlog zijn opgesteld; zo werden er een 50-tal namen geschrapt omdat ze tweemaal waren geregistreerd of omdat de gevangenen waarvan sprake nooit in Breendonk waren geweest;
- Totnogtoe onbekende verwijzingen in gevangenisregisters;
- de toevoeging van een honderdtal nieuwe namen;
- de ontdekking, in de individuele dossiers van de Dienst, van 200 foto's van gevangenen.

Dankzij die opzoekingen was het ook mogelijk in grote lijnen de manier te reconstrueren waarop de nummers werden toegekend aan de gevangenen en dus te achterhalen op welke datum een gevangene in het fort was gearriveerd en welke groepen er werden geregistreerd. De registratie van de gevangenen vormde in feite de kern van heel de organisatie van het fort.

En daarna?

Zodra de lijst is afgewerkt, zal het "Memoriaal" worden gepubliceerd in de vorm van een boek met de namen van alle gevangenen die in het Fort van Breendonk werden vastgehouden. Dergelijke opzoekingen zijn momenteel ook aan de gang in Duitsland voor de concentratiekampen.

Voor de tweede fase van het project bestaan er verschillende alternatieven, waaruit het wetenschappelijk comité een keuze zal moeten maken. Een van de mogelijkheden bestaat erin een vergelijkbare lijst op te stellen voor de gevangenen van de citadel van Hoei. Marie Lejeune, historicus van de Dienst, heeft reeds het grootste deel van de vandaag bekende namen verzameld. Een andere mogelijkheid is de analyse van de AL- (Allgemeine Liste) en de BAL-lijsten (Bestätigung und Aufhebung von Urteilen).

De AL-lijsten omvatten de registers met de gratieverzoeken, afschriften van vonnissen... die bij de Duitse rechtbanken zijn ingediend voor België en Noord-Frankrijk. De BAL-lijsten zijn de registers met de bekrachtigingen en schrappingen van vonnissen. Het onderzoek van die lijsten zou een beeld schetsen van de manier waarop de processen voor de Duitse militaire rechtbanken in België werden gevoerd en van de sfeer die er toen heerste, en zou ons meer inzicht geven in de procedures die heel de oorlog door werden gebruikt om verzetslui te vervolgen en te straffen.

4.1.4 Catalogisering

In 2006 is de dienst archieven en documentatie gestart met de inventarisering van zijn monografieën (studies over een welbepaald onderwerp) en tijdschriften om ze toegankelijker te maken voor het publiek. De uitvoering van dat project werd onder meer vergemakkelijkt door de aanwezigheid van een stagiaire-bibliothecaresse.

De codering van de monografieën werd aangevat na de invoering van een nieuw klasseersysteem en de toekenning van nieuwe klasseerruimte. Tot vandaag werden er 747 werken geregistreerd in "Musnet", het programma voor collectiebeheer, en overgebracht naar de leeszaal, waar twee nieuwe boekenkasten werden geïnstalleerd.

De catalogisering van de tijdschriften daarentegen wordt in twee opeenvolgende fasen afgewerkt: eerst het systematisch onderzoek van de artikels en vervolgens de codering. Tot vandaag zijn 16 tijdschriften volledig en 7 gedeeltelijk verwerkt, wat overeenstemt met een totaal van 5.723 ingevoerde artikels.

Deze catalogisering zal in 2007 worden voortgezet.

4.2 De documentaire projecten

4.2.1 Speciale toelage voor de bewaring van de archieven

Al jaren vormt het beheer en de bewaring van de archieffondsen een van de prioritaire taken van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers. Elk jaar worden er specifieke budgettaire middelen uitgetrokken voor die activiteit, maar onder basistoelage 1201, die de algemene werkingskosten van de Dienst groepeert.

Momenteel lopen er meerdere documentaire projecten die de aankoop van speciaal bewaringsmateriaal⁵ vereisen. De bewaringskosten zullen in de komende jaren dus toenemen.

Om een beter beeld te krijgen van dat soort kosten stelt de Dienst voor om vanaf het boekjaar 2007 alle kosten voor de bewaring van archieven te groeperen onder een nieuwe, specifieke basistoelage, namelijk de basistoelage 1220. Dat voorstel is goedgekeurd door de dienst budget en beheerscontrole bij de uitwerking van het budget voor 2007.

4.2.2 Het bestand van de weggevoerde en vervolgte joden en zigeuners van België

Het project

Teneinde het bestand van de deportatie en de vervolging van de joden en zigeuners in België voor het nageslacht te bewaren en dit documentatiefonds toegankelijk te maken voor families en onderzoekers, is de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers gestart met een immens project om een elektronische versie van het bestand te creëren. In totaal moeten er 57.000 fichedossiers worden gescand die elk gemiddeld uit 5 documenten bestaan. Uiteindelijk zal het project bijna 575.000 afbeeldingen genereren. Tijdens de pre-scanningfase, die toelaat de fichedossiers

te bekijken zoals ze waren vóór de digitalisering, zullen er nog eens 57.000 scans worden gemaakt, goed voor een totaal van meer dan 632.000. Die afbeeldingen, opgeslagen en beheerd in een database, zullen uiteindelijk gedeeltelijk kunnen worden geraadpleegd via het internet.

⁵ Zie ook punt 4.2.2.

De werkprocedure

Het jaar 2006 was een testfase voor het project. Eerst moesten alle stappen van het project nauwkeurig worden beschreven, rekening houdend met alle facetten, om ervoor te zorgen dat het project correct werd afgehandeld en om de betreffende medewerkers op hun taak voor te bereiden. Voor elk probleem werden passende oplossingen gevonden om het risico van menselijke fouten tijdens de verwerking zoveel mogelijk te beperken. Aangezien er niet minder dan tien personen aan dit project zullen werken, is een nauwkeurige beschrijving van de werkprocedures essentieel voor een goede start en optimale werkvoorwaarden.

De investeringen

De investering in het materiaal dat noodzakelijk is voor de bewaring van de elektronische steekkaarten, is aanzienlijk. Het principe, dat reeds door het Joods Museum van Deportatie en Verzet in Mechelen werd toegepast voor het bestand "Drancy", bestaat erin alle fichedossiers te verpakken in speciaal vervaardigde omslagen en mappen van zuurvrij papier en ze van elkaar te scheiden door zuurvrije kaarten. De investering, geboekt in 2005, wordt gespreid over 5 jaar en bedraagt in totaal 70.000 euro.

Om stofvorming zoveel mogelijk te vermijden en toch een goede luchtcirculatie te verzekeren zullen de verpakte fichedossiers worden opgeborgen in speciale ad-hockasten. De Dienst heeft in dat verband 230 gesloten laden en 39 deuren aangekocht om op de bestaande rekken te monteren. Ook dat was een langlopende investering: de bestellingen werden gespreid over meerdere jaren voor een totaal bedrag van bijna 60.000 euro.

4.2.3 Het bestand "Drancy"

De codering van de gegevens van de fiches van de joden in België die vanuit Frankrijk naar de Franse en buitenlandse concentratiekampen werden gedeporteerd, gebeurt in samenwerking met het Joods Museum van Deportatie en Verzet te Mechelen. De fiches werden gescand en vervolgens verpakt in zuurvrije papieren omslagen. In 2006 werden de laatste 600 fiches verwerkt. Daarmee is deze operatie voor de bewaring van de 9.600 "Drancy"-fiches, gestart in 1998, volledig afgerond.

4.2.4 Het "themabestand"

Het controleren, standaardiseren en informatiseren van het "themabestand", een thematisch bestand dat toegang geeft tot de documenten van de algemene documentatie, werd in 2006 voortgezet. Meer dan 4.600 (verbeterde of aangemaakte) fiches werden ingevoerd in "Musnet", de software voor collectiebeheer, wat het totaal aantal registraties op 10.000 brengt.

In de loop van het jaar werden nieuwe versies van het programma "Musnet" getest en met het oog op een efficiënter gebruik van de software hebben verscheidene medewerkers een opleiding van 3 dagen gevolgd bij de firma Infogenia.

Bepaalde deelnemers hebben vervolgens op hun beurt andere medewerkers opgeleid, zodat uiteindelijk ongeveer een derde van alle medewerkers vlot overweg kan met het programma "Musnet".

4.3 De bewaringsprojecten

4.3.1 Het "Rode Kruisfonds"

Het Rode-Kruisfonds bestaat uit medische documenten van Belgische burgers die in Belgische gemeenten of in het buitenland werden gewond of zijn overleden tijdens gebeurtenissen die verband houden met de Tweede Wereldoorlog. Die archieven werden veelvuldig gebruikt door de dienst pensioenen om de aangiften van slachtoffers te staven.

In 2006 werd gestart met de herverpakking van deze dossiers. De helft van de documenten is al geklasseerd, gereinigd en in zuurvrije mappen en dozen geplaatst.

4.3.2 De dossiers van burgerlijke invaliden van de oorlog 1914-1918

Deze dossiers hebben zwaar geleden onder een ongelukkige verhuis en werkzaamheden en moesten dringend worden schoongemaakt en geherklasseerd. In 2006 werden deze archieven behandeld tegen luizen en werd gestart met de klassering van de eerste 40.000 juridische dossiers. Elk dossier bestaat uit een afzonderlijk geklasseerde juridische en boekhoudkundige bundel.

4.3.3 De individuele dossiers van de citadel van Hoi

In 2005 werd gestart met de herverpakking en de codering van de individuele dossiers van de citadel van Hoi. Het gaat om originele documenten over meer dan 5.000 gevangenen die tussen 1940 en 1944 waren opgesloten in het fort. In de loop van 2006 werden 438 dossiers ingevoerd in "Musnet", het programma voor collectiebeheer, en verpakt in zuurvrij materiaal om ze in betere omstandigheden te kunnen bewaren.

4.3.4 De Personalakten

De Personalakten zijn gerechtelijke dossiers (9.300 in totaal), opgemaakt op naam van een persoon die betrokken is bij een welbepaalde zaak en tegen wie een vonnis werd uitgesproken door een Duitse volksrechtbank (Volksgerichtshof). Deze dossiers worden uit hun oorspronkelijke map gehaald, verpakt in een map van zuurvrij papier en teruggeplaatst in dozen die eveneens zuurvrij zijn. Sinds 2003 zijn er al 7.600 dossiers verwerkt, waarvan 1.000 in de loop van 2006.

4.3.5 De dossiers van de militaire hospitalen en van het Rode Kruis

Dit archieffonds van 25 meter lang telt ongeveer 30.000 medische dossiers van personen die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn verzorgd in militaire hospitalen of ziekenhuizen van het Rode Kruis. In de lente van 2006 werden de eerste documenten uitgepakt, behandeld en opnieuw verpakt. Intussen hebben meer dan 3.000 dossiers een nieuwe, zuurvrije verpakking gekregen en werd er een alfabetische lijst aangemaakt op de computer.

4.4 De Historische Pool van Defensie

De voorwerpen van de Belgische militaire geschiedenis worden bewaard in het Koninklijk Legermuseum te Brussel. Maar Landsverdediging beheert ook een immens patrimonium van belangrijke historische sites: de Dodengang van Diksmuide, het fort van Eben-Emael, het fort van Breendonk, dat een verschrikkelijk nazikamp is geworden... Al die plaatsen hebben uiteraard hun intrinsieke historische waarde, maar bovenal laten zij een boodschap na voor de jongere generaties: "Vergeet het verleden niet." De wet van 14 juni 2006 (Belgisch Staatsblad van 12 juli 2006) heeft die sites gegroepeerd in een historische pool om ze te bewaren en te promoten.

De adviesraad, opgericht in het kader van deze wet, en "Historische Pool van Defensie" genoemd, heeft tot taak:

1. de minister van Landsverdediging te adviseren over de vrijwaring, het behoud en de valorisatie van het historisch erfgoed van Landsverdediging;
2. het overleg tussen de verschillende overheids- en privé-instanties in de hand te werken en aan te moedigen;
3. een inventaris op te stellen van het historisch erfgoed van Landsverdediging.

Die raad telt in totaal 13 leden waaronder twee van de Dienst voor de Oorlogsslachtoffers: mevrouw Sophie Vandepontseele en de heer Gert De Prins (aangesteld bij Koninklijk Besluit van 21 december 2006).

Sicherheitshaftbefehl, individuele documenten van de Citadel van Hoi, D05-R.497/Tr.25625

5. Communicatie

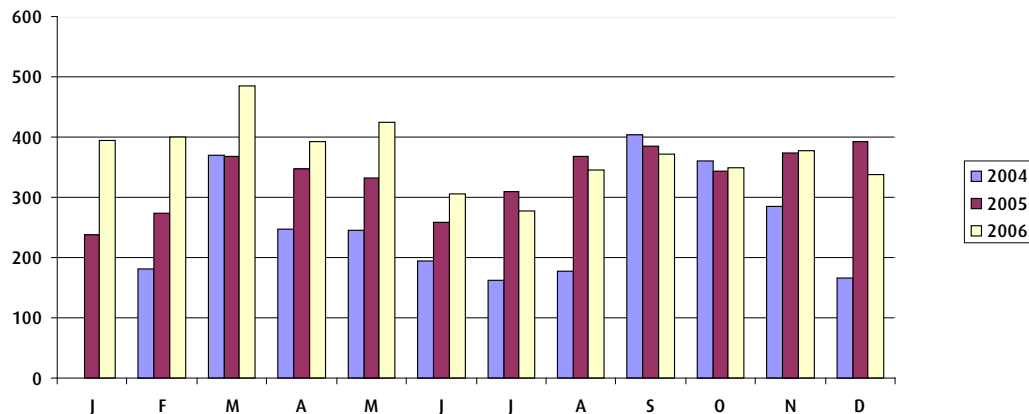
5.1 Artikel in de New York Times

Naar aanleiding van de wereldbeker voetbal kwam George Vecsey, sportjournalist bij de New York Times, naar Duitsland. Voor hem was het een buitenkans om tal van plaatsen te bezoeken die verband hielden met de geschiedenis van zijn familie. De Dienst hielp hem, op basis van de persoonlijke dossiers, om de gevangenschap en het tragische einde te reconstrueren van zijn tante, afkomstig uit Brussel en overleden in Bergen-Belsen. Vecsey ontdekte nieuwe feiten en verwerkte ze in zijn artikel, verschenen in de New York Times van 9 juni 2006.

5.2 De internetsite

In de loop van 2006 werd de internetsite <http://warvictims.fgov.be> 4.462 keer bezocht, d.i. een stijging met 11% ten opzichte van 2005 en van 59% ten opzichte van 2004. Sinds eind 2005 werkt de Dienst in samenwerking met de Directie-Generaal Communicatie aan een nieuwe versie van zijn internetsite. De lancering van de nieuwe site, met een structuur, teksten en formulieren die beter afgestemd zijn op de doelgroep, was oorspronkelijk gepland voor 2006, maar is uiteindelijk verschoven naar 2007.

Overzicht van het aantal bezoekers per maand van de website "warvictims" 2004-2006

5.3 Het jaarverslag 2005

Jaarverslag 2005 van de DOS

Het jaarverslag 2005, Quo Vadis, heeft heel wat bijval gekend. Net als vorige keer drukken we hieronder enkele positieve en bemoedigende reacties af.

"Ik heb met veel belangstelling het verslag over de activiteiten van de Dienst in het domein van de informatisering en de documentaire projecten gelezen. Het streven van de Dienst naar de bewaring en de verbetering van de toegankelijkheid van de bewaarde documenten sluit perfect aan bij de activiteiten van de Stichting Auschwitz."
[Baron Paul Halter, voorzitter van de Stichting Auschwitz]

"De Stichting heeft tijdens haar opzoekingen bij tal van gelegenheden de kwaliteit van het werk van de Dienst en de vriendelijkheid en bekwaamheid van zijn medewerkers aan den lijve ondervonden."
[Professor Albert Mingelgrün, voorzitter van de Stichting voor de Eigentijdse Herinnering]

"Deze informatie zal mijn inzicht in deze materie ongetwijfeld verbeteren en zal zeker van pas komen bij mijn parlementaire werkzaamheden." [Mevrouw Hilde Vautmans, VLD-Volksvertegenwoordigster]

"Mijn gelukwensen voor het werk van uw Dienst, die het nageslacht van oorlogsslachtoffers de mogelijkheid biedt informatie over hun ascendenten in te winnen, want die hebben de nazibezetting vaak niet overleefd." [Professor Julien Klener, voorzitter van het Centraal Israëlitisch Consistorie]

"Als politiek gevangene (...) kan ik u alleen maar gelukwensen en danken voor het werk dat u nu al vele jaren vastberaden en met kennis van zaken doet." [Mevrouw Nina Erauw]

"Het is bijzonder interessant in dit verslag te vernemen dat ons zoveel mogelijkheden worden geboden om dergelijke kostbare documenten te raadplegen (...). Te weinig mensen weten welke documenten zij op het ministerie kunnen raadplegen. (...) Het stemt ons hoopvol te weten dat deze "herinnering" door u en uw medewerkers wordt doorgegeven." [mevrouw Christiane Rachez, Vriendenkring Mauthausen]

Afkortingen

AL-BAL	“Allgemeine Liste” (Registers met de gratieverzoeken, afschriften van vonnissen, ... ingediend bij de Duitse rechtbanken voor België en Noord-Frankrijk) - “Bestätigung und Aufhebung von Urteilen Liste” (Register met bekrachtigingen en schrappingen van vonnissen)
BS	Belgisch Staatsblad
BSC	Balanced Score Card
BW	Statuut van burgerlijk weerstander
DDO	Persoonlijke dossiers van de dienst documentatie en opzoeking
DG	Directie-generaal
DOS	Dienst voor de Oorlogsslachtoffers
FOD	Federale Overheidsdienst
IV-NI000	Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-Strijders en Oorlogsslachtoffers
KPI	Kritische performantie-indicator
KSF	Kritische succesfactor
LVA	Landesversicherungsamt (Duitse gewestelijke bureaus voor invaliditeits-en ouderdomsverzekering)
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
OJK	Statuut van ondergedoken joods kind
PG	Statuut van politiek gevangene
PG RH	Statuut van politiek gevangene rechthebbende
RCBL	Statuut van rekruteringscentrum van het Belgische leger
Sipo-SD	Sicherheitspolizei - Sicherheitsdienst
SOMA	Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij
TEC	Transports en Commun (Waalse vervoersmaatschappij)
VI	Statuut van verplicht ingelijfde bij het Duitse leger
WG	Statuut van weggevoerde voor verplichte tewerkstelling
WN	Statuut van weerstander tegen het nazisme
WSP	Statuut van weerstander door sluikpers
WW	Statuut van werkweigeraar

Verklarende woordenlijst

Balanced scorecard	Instrument voor prestatie­meting
Bestand "Drancy"	Bestand van de Joden van België weggevoerd vanuit Frankrijk naar Franse en buitenlandse concentratie­kampen (onder andere het kamp van Drancy)
Gedenkstätten	Memoriaal
Möbelaktion	Inbeslagname door de bezettende overheid van goederen toebeho­rend aan Joden
Musnet	Software voor collectie­beheer waar de gegevens van het "themabestand " en van het DDO-bestand kunnen worden ingevoerd
"Themabestand"	Thematisch referentie­bestand dat verwijst naar de documenten van de algemene documentatie
Victory	Informatica-toepassing, in Oracle, met de griffie­gegevens (statuten, renten en pensioenen)

Nuttige adressen

Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-Strijders en Oorlogsslachtoffers (IV-NI000)
Regentlaan 45/46
1000 Brussel
Tel. 02/227.63.00 – Fax 02/227.63.31
info@niooo.fgov.be
<http://www.niooo.be>

Pensioendienst voor de overheidssector
Victor Hortaplein 40 bus 30
1060 Brussel
Tel. 02/558.60.00 – Fax 02/558.60.10
Info@pdos.fgov.be
<http://www.ap.fgov.be>

Ministerie van Defensie
Sectie administratieve expertise
Subsectie Notariaat (HRG-A/N)
Kwartier Koningin Astrid
Bruynstraat, 1
1120 Brussel
Tel. 02/264.63.32
Dghr.hrgan@mil.be
<http://www.mil.be>

FOD Financiën - Thesaurie
Dienst oorlogspensioenen
Kunstlaan 30
1040 Brussel
Tel. 02/233.76.97 (FR) – 02/233.70.62 (NL)

Studie- en Documentatie­centrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA)
Luchtvaartsquare 29
1070 Brussel
Tel. 02/556.92.11 – Fax 02/556.92.00
cegesoma@cegesoma.be
<http://www.cegesoma.be>

Federale Overheidsdienst
Sociale Zekerheid

Dienst voor de Oorlogsslachtoffers

Luchtvaartsquare 31
1070 Brussel
Tel. 02/528.91.00 – Fax 02/528.91.22
warvictims@minsoc.fed.be
<http://warvictims.fgov.be>